

## 31-LỮ QUÁN MỘT BỮA ĂN<sup>164</sup>

### A. DUYÊN KHỞI

Một thời Đức Thế Tôn ở trong vườn Cấp-cô-độc, rừng cây Kỳ-đà, nước Xá-vệ. Bấy giờ nước Câu-tát-la có thôn không có trú xứ<sup>165</sup>, nên có

cư sĩ xây cất trú xứ<sup>166</sup> cho Tỳ-kheo, thường cung cấp đồ ăn, thức uống. Nếu trụ nơi trú xứ này sẽ được nhận sự cúng dường một bữa ăn.

Bấy giờ có nhóm sáu Tỳ-kheo muốn đến thôn không có trú xứ nước Câu-tát-la. Khi đến trú xứ kia trải qua một đêm. Nhóm sáu Tỳ-kheo nhận được đồ ăn thức uống ngon ngọt bổ dưỡng. Lại qua đêm thứ hai cũng nhận được đồ ăn thức uống ngon ngọt bổ dưỡng, nên nhóm sáu Tỳ-kheo khởi ý nghĩ: Sỡ dĩ chúng ta du hành là vì thức ăn. Nay thì đã được. Rồi họ thường xuyên ăn ở trú xứ này.

Bấy giờ, các cư sĩ đều cùng cơ hiểm, - Sa-môn Thích tử này không biết chán, không biết đủ, không biết tầm quý. Bên ngoài tự xưng ta biết chánh pháp. Như vậy có gì là chánh pháp? Họ thường xuyên đến nhận thức ăn ở nơi trú xứ này. Làm như chúng ta phải thường xuyên cung cấp thức ăn cho Sa-môn Thích tử này. Bản nguyện của chúng ta là cung cấp cho những vị tạm trú một đêm mà thôi.

Bấy giờ, các Tỳ-kheo nghe được; trong đó có vị thiểu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách nhóm sáu Tỳ-kheo: Nhóm sáu Tỳ-kheo, sao các Thầy cứ ở nơi trú xứ này để nhận thức ăn hoài vậy?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền dùng nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Việc các ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Sao các ông cứ ở nơi trú xứ này để nhận thức ăn hoài vậy?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo rồi, bảo các Tỳ-kheo:

---

161. Hán: Nãi chí thôn gian 乃至村間. Pali: antamaso āmantarampi.

162. Xem Ba-dật-đề 27.

163. ibid.

164. Ngũ phần, Ba-dật-đề >>; Tăng kỳ, Ba-dật-đề >1; Thập tụng, Ba-dật-đề >2; Căn bản, Ba-dật-đề >2. Pali Pâc. >1 āvasathapīa.

165. Tức không có tinh xá của Tăng.

- Những kẻ ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kiết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

***Tỳ-kheo nào, nơi trú xứ cúng một bữa, chỉ nên nhận một bữa; nếu nhận quá một bữa, Ba-dật-đề.***

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Bấy giờ, Tôn giả Xá-lợi-phất ở nước Câu-tát-la du hành cũng đến nơi thôn không có trú xứ ấy, trụ lại một đêm, sáng ngày nhận được thức ăn ngon.

Hôm ấy, Tôn giả lâm bệnh nhưng nghĩ, Đức Thế Tôn đã chế giới, Tỳ-kheo nơi ngủ trọ một đêm chỉ nhận một bữa ăn, nếu nhận quá, Ba-dật-đề. Vì vậy, dù bị bệnh, Tôn giả vẫn dời đi chỗ khác. Do vậy bệnh tình càng nguy kịch. Bấy giờ, các Tỳ-kheo đến bạch Phật. Đức Phật dạy:

- Từ nay về sau cho phép Tỳ-kheo bệnh nhận quá một bữa ăn. Từ nay về sau nên nói giới như vậy:

***Tỳ-kheo nào, nơi trú xứ cúng một bữa, Tỳ-kheo không bệnh chỉ nên nhận một bữa; nếu nhận quá một bữa, Ba-dật-đề.***

#### A. GIỚI TUỞNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Trú xứ: Nơi đó được ở một đêm. Bữa ăn: Nhẫn đến bữa ăn đúng thời.

Bệnh: rời khỏi thôn đó thì bệnh bị tăng.

Nếu Tỳ-kheo không bệnh, đối với nơi nghỉ tạm một đêm đó, mà nhận quá bữa ăn, mỗi miếng ăn phạm một Ba-dật-đề. Ngoài thức ăn ra, nhận các thứ áo lót, dầu thắp đèn, dầu thoa chân, tất cả phạm Đột-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Nghỉ một đêm nhận một bữa ăn; bệnh thì được nhận hơn một bữa ăn. Nếu cư sĩ mời: Mời Đại đức ở lại. Con sẽ cúng thức ăn. Chúng con vì Sa-môn Thích tử cho nên thiết lập nơi nghỉ đêm này và cung cấp đồ ăn thức uống. Nếu không có Sa-môn Thích tử thì cũng sẽ cúng cho người khác vậy.

---

166. Thập tụng 12: Phước đức xá 福德舍 (nhà từ thiện), với phụ chú (T2>n14>5, tr.89c25): Chính xác, gọi là nhất túc xứ 一宿處 (chỗ ngủ trọ một đêm).. Pali: āvasahapia, lữ xá có bố thí thức ăn.

---

Hoặc đàn-việt theo thứ tự mời thọ thực, hoặc các cậu, các cô, các chị, các bà theo thứ tự mời thọ thực thì không phạm. Hoặc hôm nay thọ của người này, ngày mai thọ của người khác. Hoặc bị nước lụt, đạo lộ gặp nguy hiểm; hoặc có giặc cướp, hổ lang sư tử, hoặc bị thế lực bắt, hoặc bị trời nốt, hoặc mạng nạn, phạm hạnh nạn, nhận quá bữa ăn không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.